

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

381.6

Z-44

պ

ՀՐԱՀԱՆԳ

1931 թ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏԻ
Մ Ա Ս Ի Ն

Շրջաօժիտներին, Շրջկոլխոզմիտ
քյուներին, Շրջկոսպիտարյունե-
րին, Մասակարարման ծեսուչներին
պատկանում են Շրջկոմներին:

1931 թ. հացամթերումները դիմաժորում
ենք ունենալով այդ աշխատանքների ասպարի-
զում անցյալ տարիների հսկայական փորձ և
բացառիկ սլայմաններ ներկայումս, այդ կամ-
պանիան հաջող տանելու համար: Այս տարի
արդեն Հայաստանում 25 տոկոս միջակ և չքա-
վոր տնտեսություններ մտել են կոլլեկտիվ
տնտեսությունների շարքերը, փորպիտի հան-
դամանքը խոշոր խիթան և հանդիտանում միթեր-
ման պլանների լրիվ կատարման գործում: Ըն-
թացիկ կամպանիան իր հերթին պետք է խիթան
հանդիտանա չքավոր- միջակային մասսաների
հացի Ֆրոնտում անցյալներում կուլակի դեմ
ունենցած պայքարի փորձի հիման վրա ավելի
յեղս հուժկու հարված հասցնել կուլակի և նրա
բոլոր տեսակի գործակալների վտանգու-
թյունների դեմ հացի Ֆրոնտում:

Հացամթերումների բնթացիկ կամպանի-
ան հանդիտանալու յե միջոց ավելի ևս ուժե-
ղացնելու դյուղի սոցիալիտական վերակա-
ռուցման աշխատանքները, ներգրավելու չքա-
վոր-միջակային հարանոր մասսաներ կոլխոզ-
չարժման գործում, որոնք խորհրդային իշ-

ԳԵՏՀՐԱՑԻ ՏԳԱՐԱՆ

Գաղեր 3755

Գլավիթ 1968 (Բ)

Տիրաժ 1000

ՀԱՅԿ-ԵՐԵՎԱՆ

Պ. Ք. ՄԱՍԻՍԻԱՆ
Ս. ՄԱՍԻՍԻԱՆ

12642-57

խանության քաղաքականութիւնը գլուղի սո-
ցիալիստական վերակառուցման և համատա-
րած կոլլեկտիվացման բազայի վրա կուլակի
վորպես դասակարգի վերացման գործում: Ա-
հա այդ տեսակետով ե, վոր կառուցվելու յե-
մեր վողջ աշխատանքները, ինչպես մթերում-
ների նախապատրաստական, նույնպես և նրա
անմիջական կիրառման շրջանում:

1931 թ. հացամթերման կամպանիային
մասնակցում են Հայաստանի բոլոր շրջան-
ները:

1. Շրջանների բաժանումը. — Ըստ իրենց
արտադրական բնույթի շրջանները բաժանվում
են յերկու խմբի. առաջին խմբին պատկանում
են 18 շրջաններ, վորտեղ կատարվելու յեն
կենտրոնացած մթերումները: Այդ շրջանները
հետեվյալներն են՝ Աբարան, Ախտա, Աղբա-
բա, Ալլահվերդի, Բասարգէշար, Գորիս,
Դուզքյանդ, Դիլիջան, Դարալաղյազ, Թալին,
Կոտայք, Մարտունի, Մոլլա-Գյոզա, Ղարա-
քիլիսա, Նոր-Բայազետ, Սիսիան, Ստեփանա-
վան և Վեդի:

Յերկրորդ խմբին. — պատկանում են մնա-
ցած ութ սպառողական շրջանները, վորոնք
են՝ Աչտարակ, Իջևիան, Ղամարլու, Ղափան,
Ղուրդուղուլի, Մեղրի, Շամշադին և Վա-
ղարշապատ: Այս ութ շրջաններում մթերում-
ները կատարվելու յեն այն հաշիվով, վոր ապ-
րանքային հաց ունեցող սեկտորներից և տըն-
տեսութիւններից հացը մթերվի նույն շրջանի

կարիքները բավարարելու համար, այսինքն
հացի կարիք ունեցող կոլխոզներին և տեխնի-
կական կուլտուրաների մշակույթով զբաղվող
անհատ, չքավոր ու միջակ տնտեսութիւնների
հացի պահանջը բավարարելու նպատակով:

2. Ձեր շրջանի պլանը. — Յենելով դի-
րեկտիվ մարմինների կողմից Հայաստանին
տված պլանից և ի նկատի ունենալով Ձեր շրջ-
անի հացահատիկային կուլտուրաների ցանք-
սի տարածութիւնը և ըստ սեկտորների ու
տնտեսութիւնների հացի սովելցուկը, Ձեր շրջ-
անին տրված է պլան ցորեն, ցենտներ,
գարի ցենտներ, վորից կոլխոզներին՝
ցորեն, ցենտներ, գարի ցենտ-
ներ:

Հիշյալ պլանը հայտնված է Ձեզ մեր № 535
հունիսի 17-ի հեռագրով:

3. Շրջանային պլանների բաշխումն ըստ
գյուղերի և սեկտորների. — Շրջաններին տված
պլանը, ըստ գյուղերի, սեկտորների և տնտե-
սութիւնների բաշխելու համար շրջանիդ կեն-
տրոնում պետք է հրավիրել լայն ակտիվի և
գյուղխորհուրդների նախագահների խորհըր-
դակցութիւն, վորին պետք է մասնակցեն
Շրջկոմը, կենտրոնից հատուկ այդ նպատակի
համար գործուղված ընկերը և մթերող կազ-
մակերպութիւնների ներկայացուցիչները:

Այդ խորհրդակցութիւնն ժամանակ պետք
է քննութիւն առնել տրված պլանի բաշխումն
ըստ գյուղերի և սեկտորների, այն հիմնական

սկզբունքով, վոր պլանի իրադրութեան ծանոթութունը դրվի այն գյուղերի և գյուղերում այն սեկտորների վրա, վորոնց մոտ օպասվում է հացի ապրանքային յեղույթ: Պետք է խուսափել պլանը մեքենայորեն ըստ գյուղերի և սեկտորների բաշխելուց: Հատկապես պետք է ուշադրութիւն դարձնել կոլխոզների վրա մըթերման պլան տալով այն կոլխոզներին միայն, վորոնք իրոք հացի ավելցուկ ունեն:

Յեղնելով անցյալ տարվա փորձից, յերբ տեխնիկական կուլտուրաների չրջաններում առանց ի նկատի ունենալու, թե կոլխոզները ավելցուկ հաց ունեն թե վոչ, մթերում էյին կատարում նրանցից ի հաշիվ նրանց սպառողական նորմաների, սպառողական ութ չրջաններում կոլխոզներին մթերման պլան չի տրված, սակայն յեթե տեղերում գտնեն, վոր վորեկէ մի կոլխոզ ապրանքային հաց ունի, ավելցուկի սահմաններում այդպիսի կոլխոզներին պետք է տալ պլան և այդ մասին անմիջապես հայտնել մթերող մարմիններին պատճենը Մատթողկոմատին մինչև հունիսի 30-ը:

Ակտիվի խորհրդակցութեան ժամանակ պետք է քննել պլանների կատարման ժամկետները սոցմբրցման հրավիրելով Հայաստանի այլ չրջաններին պլանները լրիվ և ժամանակին կատարելու և գերակատարելու համար:

4. Կուլակ և ուռնացած տնտեսութեան լին տրվելիք պլանը.— Ի նկատի ունենալով այն հանգամանքը, վոր կենտրոնում պլանները

կազմելիս ձեռքի տակ չեն յեղել Նչգրիա թվեր, ըստ չրջանների կուլակ և ուռնացած տնտեսութեան թվերի թվի, նրանց ընտանիքի անդամների և փաստացի կատարած ցանքսի տարածութեան մասին, նրանց համար Ձեղ վորոչ պլան չի տրված:

Յեղնելով նրանից ցանքսի տարածութեանից, բերքի չափից, պետք է վորոչել այդ տնտեսութեանների պլանը այն հոշվով, վոր նրանց համար թողնվի միայն տարեկան ուտելիքը, ամեն մի անդամին հաշվելով 1,66 ցենտներ (10 փութ) և 1931—32 թ. ցանքսի համար սերմացու: Սպառողական չրջանների այն գյուղերում, ուր գերակշռում են տեխնիկական կուլտուրաների մշակույթները և առաջիկա տարում կուլակ և ուռնացած տնտեսութեանները պետք է ցանեն տեխնիկական կուլտուրաներ, այդ տնտեսութեանների համար սերմացու չը պետք է թողնել:

Կուլակ և ունեվոր տնտեսութեանների պլանները գյուղում կազմելուց և հաստատելուց հետո անմիջապես հայտնվում է չրջանի կենտրոնին, վորտեղ բոլոր գյուղերից ստացված տեղեկութեանները ամփոփելուց հետո հեռագրով հայտնում են մթերող մարմիններին պատճենը Մատթողկոմատին վոչ ուշ քան հունիսի 30-ը: Այդ պլանները կենտրոնից հաստատվելուց հետո միայն մտնում են իրենց ութի մեջ և դրանց հիման վրա տրվում են կայուն պարտադրութեաններ:

Այն գյուղերում, ուր կուլակ և ուռնացած տնտեսությունների ցանում են ցորեն և գարի, նրանցից կայուն պարտադրություններով պետք է գանձել միայն ցորեն, թե գարու և թե ցորենի փոխարեն:

Բոլոր շրջաններում կուլակ և ուռնացած տնտեսություններից գանձած հացահատիկի քանակը պետք է նրանց ցանքսի յուրաքանչյուր հեկտարին 3 ցենտներից պակաս չլինի:

Այն կուլակ և ուռնացած տնտեսությունները, վորոնք չեն իրագործել իրենց տրված ցանքսի կայուն պարտադրությունները, նրանցից հացը պետք է գանձել կայուն պարտադրությունների հաշվով, առանց ի նկատի ունենալու, թե վորքան և մնում ուտելիքի և սերմացուի համար:

Կուլակ և ունեվոր տնտեսություններից հացը պետք է գանձել անմիջապես հացահատիկը կալսելուց հետո: Կայուն պարտադրություններով հացահատիկը հանձնելու համար նրանց տրվում է վորոշ և կտրճ ժամանակ: Յեթե վորոշված ժամկետից մինչև 3 օր նրանք չեն հանձնում, պետք է հացը գրավել և տուգանել չհանձնված քանակի արժեքի 5-ապատիկի չափով:

5. Պլանների գյուղ, կոլխոզ և կուլակ ունեվորների դուռ հասցնելը.— Շրջանային լայն ակտիվի խորհրդակցությունից հետո յուրաքանչյուր 2-3 գյուղի պետք է կցել մի ակտիվ ընկերոջ, պլանները գյուղ հացնելու, բա-

ցատրական կամպնիան տանելու համար: Հիշյալ ընկերոջ պետք է պատասխանատու համարել նաև պլանների ժամանակին և լրիվ իրագործման համար:

Գյուղերին կցված ակտիվ ընկերները խորհրդակցությունից անմիջապես հետո պետք է մեկնեն գյուղ և այնտեղ կազմակերպեն ոժանդակ հանձնաժողովներ գյուղխորհուրդների նախագահությամբ և անդամակցությամբ շրջանի կենտրոնից գործուղված ընկերոջ կոլխոզի և արտադարական ընկերության նախագահների և շրջմիության լիազորի, վորոնք նախորդ պետք է գյուղի պլանը բաշխեն ըստ սեկտորների և վորոշեն կուլակ և ունեվոր տնտեսություններին տրվելիք կայուն պարտադրությունների պլանը և քանակը ըստ տնտեսությունների և հաշվի առնեն կոնսրակտացիայի պայմանագրերով միջերվելիք հացի քանակը:

Այնուհետև ճշգրտվելով գյուղի կուլակ-ցական և կոմյերիտական բջիջների խորհրդակցություն, պետք է կազմել կամպնիան տանելու ծրագիրը և քննել գյուղի պլանը ըստ սեկտորների:

Ապա պետք է ճշգրտվել գյուղի ակտիվից, բատրակներից, չքավորներից և կոլխոզնիկներից կազմված խորհրդակցություն քննելու և հաստատելու կատարված աշխատանքը:

Կոլխոզների պլանը վերջնականապես հաստատելու համար ճշգրտվում է կոլխոզի ան-

դամներէից կազմված ժողով, վորը քննում է և հաստատում է կոլխոզին տված պլանը:

Այս նախապատրաստական աշխատանքներէից հետո հրավիրվում է գյուղի համայնական ժողով մասնակցութեամբ վերոհիշյալներէ և միջակներէի գյուղի պլանը և նրա իրագործման միջոցները վերջնականապէս քննելու և հաստատելու:

Ճ. Հացամթերման մերողները:— Գյուղի համայնական ժողովում պետք է տարվի լայն բացատրական կամպանիա հացամթերման նըշանակութեան և գյուղացիութեան դեպի կուսակցութիւնը և կառավարութիւնը ունեցած պարտականութեան մասին: Նույն ժողովում պետք է կազմակերպել և անցկացնել գյուղացիութեան ինքնապարտավորման գործը, վորը ամենաեյականն է: Յուրաքանչյուր տնտեսութիւնը, վորը կոնտրակտացիայի պայմանագիր է կնքել, պետք է հայտնի և պարտականութիւն վերցնի, թէ ինչ քանակով նա պետք է մասնակցի հացամթերման կամպանիային տալով իր հացի ապրանքային ամբողջ յելույթը, նշանակելով հացը հանձնելու ժամկետը: Լայն չափով պետք է կիրառել սոցմրդութիւնը և հարվածայնութիւնը գյուղի տնտեսութիւնների մեջ, միտժամանակ մրցութեան հրավիրելով հարեման գյուղերին իրենց պլանը լրիւ և ժամանակին կատարելու և գերակատարելու համար: Միաժամանակ պետք է քննութեան առնել թույլ տնտեսութիւնների ցանքար հա-

վաքելու և կալսելու խնդիրները, կազմելով քրիզադաներ բուկսիւրի վերցնելու թույլերին:

Գյուղի համայնական ժողովում պետք է քննվի և հաստատվի կուլակ և ուռճացած տնտեսութիւններին տրվելիք կաշուն պարտագրութիւնների չափը և դրանց կատարման ժամկետները: Կենտրոնի կողմից կաշուն պարտագրութիւնների պլանը հաստատվելուց հետո գյուղխորհուրդները անմիջապէս պետք է հիշալ տնտեսութիւններին հանձնեն պարտագրութիւնները, վորոնց մեջ պետք է հիշատակված լինեն յուրաքանչյուր տնտեսութեան հանձնելիք բերքի քանակը և հանձնելու ժամկետը:

Գյուղհամայնքի ժողովի բոլոր վորոշումները պետք է արձանագրվեն և ալդպիսիները պարտադիր են համայնքի բոլոր անդամների համար:

Այն բոլոր տնտեսութիւնների նկատմամբ, վորոնք ապագայում կթերանան ինքնապարտավորման կարգով իրենց վրա վերցրած պարտականութիւնների կատարման մեջ, գյուղի համայնքը պետք է գործադրի հաւարակական պարսավանք, իսկ չարամտորեն իրենց պարտականութիւնից խուսափողներին պետք է զրկել նույնիսկ արդշունարեական և պարենային ապրանքների մատակարարումից:

Գյուղում ամենախիստ պալքար պետք է մղել հացի սպեկուլիացիայի դեմ: Նման նպատակով գնված հացը պետք է գրավել և հանձնել մոտակա մթերման կայանը:

Լայն կերպով պետք է հրահանգել բոլոր գյուղխորհուրդներին վորեմէ մեկին հաց գնելու համար իրավունք և վկայական չտալ, հացամթերման բոլոր ժամանակաշրջանում:

7. Մթերող մարմիններ. — Կենտրոնական մթերման 18 շրջաններում հացամթերումները կատարվելու յեն Հացանասնապահ միության դժով, իսկ սպառողական ութ շրջաններում — Այգգինկոսպի դժով:

8. Մթերումների սկիզբը և վերջնական ժամկետը. — Մթերումները պետք է սկսել անմիջապես կալսելու ուղիստանքների հետ միատեղ և բոլոր շրջաններում պետք է վերջանան հոկտեմբեր 1-ին, բացառութեամբ դաշտային շրջանների, վորտեղ պլանները պետք է վերջնականապես կատարվեն առ 16-ը ոգոստոսի:

Հստկապես պետք է ուշադրութեամբ դարձնել կուլակ և ուռճացած տնտեսութեաններին տրված կայուն առաջադրութեանները կատարելու վրա. այդ տնտեսութեաններից պետք է հացահատիկը դանձել կալի դիւին, առաջին հերթին: Առհասարակ պետք է աշխատել, վոր բոլոր սեկտորները իրենց պլանը կատարեն նախքան հացահատիկը շտեմաբանները տանելը, վորտեղ միայն հնարավոր կլինի պլանների ժամանակին կատարումը:

9. Կոնտիցիա — վորակ. — Այս տարի հացահատիկը պետք է բնդունել համաձայն Համամիութենական դիրեկտիվ որդանների վորոշած կոնտիցիայի (վորակի): Վորակը վորոշե-

լու յե հատուկ դործիքներով — պուրկաներով, վորոնցից պետք է լինեն բոլոր մթերման կայաններում: Սովորական վորակից բարձր հացահատիկի համար արժեքից ավելի տրվելու յե հետևյալ տոկոս (բոնիֆիկացիա), իսկ պակաս վորակի հացահատիկի համար արժեքից վորոշ տոկոս պետք է պակասեցվի (ռեֆակցիա):

Բոնիֆիկացիայի և ռեֆակցիայի տոկոսների մասին մանրամասն ցուցակներ կլինեն կախված բոլոր մթերման կայաններում և հասարակական հիմնարկութեաններում ի գիտութեամբ գյուղացիութեան:

Վճուռականապես պետք է վերջ տալ վոր մաքուր վորակի հաց հանձնելուն: Սպառողական շրջաններում հացահատիկը հանձնելուց առաջ պետք է անցկացնել քամահարներից և տրիբերներից: Հանձնողը հացը ինքը պետք է մաքրի, իսկ դործիքները պետք է տրամադրեն մթերող մարմինները:

10. Հացահատիկի ամբարելը ըստ տեսակների. — Հացահատիկը պետք է ստացվի և ամբարվի ըստ տեսակի: Ձանազան տեսակի հացահատիկները չպետք է խառնել իրար, մանավանդ աշնանացանը դարձնադանի հետ: Աշնանացանի շրջաններում սուղին հերթին պետք է մթերել աշնան ցորենը և տեղափոխել այլ շրջաններ սերմացուի համար, համաձայն Սայուզիայի տված նորոգների:

11. Մթերման կայաններ. — Ձեր շրջանը

պետք է ունենա մթերման կայան: Շրջանդ գործուղված ընկերոջ և մթերող մարմիններին ներկայացուցչի հետ պետք է քննել մթերման կայանների տեղերը ի նկատի ունենալով հետեւյալ պայմանները: ա) Մթերման կետերը պետք է ըստ հնարավորութեան թե հեռավորութեան և թե ճանապարհների հեշտութեան տեսակետից հարմար լինեն նրան կցված գյուղերի համար:

բ) Պետք է խուսափել հակընթաց (վստեղանոյ) տեղափոխութեաններից:

գ) Մթերման կայանները պետք է ունենան հարկավոր քանակի տարողութեան չոր և անվրտանդ պահեստներ:

Մթերման կետերը վորոշելուց անմիջապես հետո այդ մասին պետք է հայտնել մթերող մարմիններին և մեղ:

Պետք է անմիջապես միջոցներ ձեռք առնել պահեստները վերանորոգելու և ախտահանելու, հաց փչանալու վտանգից ապահովելու համար:

12. Մթերման կայանների կահավորումը.— Բոլոր մթերման կետերը պետք է ունենան կշեռքներ: Հին կշեռքները պետք է ճշտրված լինեն Չափի և Կշեռքի Պալատի կողմից, պետք է ունենան պուրկաներ, հացահատիկի վորակը վորոշելու, իսկ սպառողական շրջաններում տրիերներ կամ քամհարներ: Անհրաժեշտ է նաև չշուպներ և ջերմաչափեր հացա-

հատիկի նմուշը ուղած ժամանակ վերցնելու և ջերմությունը իմանալու համար:

Բոլոր պահեստներում ձեռքի տակ աչքի ընկնող տեղում պետք է կախված լինեն հրաշեջներ (ոգնետուչիտել):

13. Մեշոկները.— Մթերման բոլոր կայանները պետք է ապահովված լինեն հարկավոր քանակի մեշոկներով, վորոնք պետք է ծակ չլինեն: Պետք է հետեւել և ամեն կերպ աշխատել, վոր մեշոկները արագ և ամբի մեծ շրջանառություն ունենան, վոչ պակաս քան 6 անգամ և միաժամանակ չփչացվեն, վորովհետեւ ներկայումս մեշոկների մեծ կարիք է զգացվում:

Ամեն կերպ պետք է աշխատել, վորտեղ հնարավոր է հացահատիկը առանց մեշոկի պահելու և ստացված մեշոկները անմիջապես դատարկելու և վերադարձնելու:

Պետք է հավաքել կոոպերտիվ առեւտրական կամ պետական բոլոր հիմնարկներում գտնվող դատարկ մեշոկները և հետեւել, վոր գրանք կողմնակի նպատակների չծառայեցվեն: Բոլոր ծակված մեշոկները անմիջապես պետք է տեղում կարկատել տալ:

Մինչև մթերման կայանները հացահատիկը հանձնողները պետք է տեղափոխեն իրենց չվալներով կամ մեշոկներով:

14. Հացահատիկի տեղափոխությունը.— Մթերված հացահատիկը արագութեամբ կենտրոնական պահեստները տեղափոխելու և փո-

խաղըրության ավելորդ ծախքերից խուսափելու նպատակով պետք է միջոցներ ձեռք առնել՝

ա) Վոր կուլակ ունեւորներն իրենց հացը տանեն և հանձնեն մոտակա կայարանը կամ նավահանգիստը և կամ Սայուզիւրբի պահեստը իրենց միջոցներով և մեշոկներով:

բ) Բոլոր կուլտուրները իրենց հանձնելիք հացը պետք է փոխադրեն սեփական միջոցներով և հանձնեն վերոհիշյալ կետերում:

գ) Հացը հեռավոր գյուղերից մթերման կայան հասցնելու և հանձնելու համար պետք է ամեն տեղ լայն կերպով կազմակերպել կարմիր արող:

դ) Մթերման կետերից հացը կայարան, նավահանգիստ կամ Սայուզիւրբի պահեստները տեղափոխելու համար պետք է կազմակերպել պարտադիր փոխադրություն պետական կայուն գներով առաջի հերթին ոգտադորձելով կուլակ և ունեւոր տնտեսությունների փոխադրական միջոցները:

յե) Հացը մթերման կայաններում յերկար չպետք է պահել և անմիջապես պետք է ուղարկել Սայուզիւրբի պահեստները:

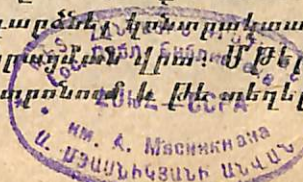
15. Մթերման գները. — Առանձին ցուցակով կցվում է սրան:

16. Հաշվառումն և տեղեկանքը. — Հացամթերման ընթացքը ճիշտ և ժամանակին հաշվի առնելու և ճեղքվածքները փակելու համար պետք յեղած միջոցները ձեռք առնելու նպատակով պետք է ամենախտուկ միջոցների դի-

մել մթերման արդյունքները ըստ տեսակների և սեկտորների հեռագրական հնգորյակներով հայտնելու մթերող մարմիններին, անպայման հնգորյակի հաջորդ որը: Այս նպատակի համար պետք է առաջուց հրահանգել և կազմակերպել, վոր հնգորյակի վերջին գյուղխորհուրդներից ստացվեն հարկավոր տվյալները: Հենց սկզբից այս կարեւոր գործը հարկավոր հիմունքների վրա դնելու նպատակով, պետք է խիստ պատասխանատւության յենթարկել թերացողներին: Ձեր ապարատից հատուկ մեկին պետք է հանձնարարել տեղեկանքները ժամանակին հեռագրելու պարտականությունը և նրանից ել պահանջել ճիշտ և անշեղ կատարումը:

Վորպեսզի պլանների կատարման կոնտրոլը հեշտանա, հացամթերման սկզբից մինչև հոկտեմբերի 1-ը հաշվելով ամբողջ պլանը բաժանել հնգորյակների և գյուղերին տալ կայուն հնգորյա պլաններ, հետեւելով դրանց ճշգրիտ և լրիվ կատարմանը: Ամբողջ տարեկան պլանի 60 տոկոսը պետք է տալ ոգոստոս ամսին, իսկ մնացածը հուլիս և սեպտեմբեր ամիսներին, ըստ չրջանների պայմանների: Հնգորյա պլաններն ըստ ամիսների պետք է հայտնել մեզ:

17. Կոնտրակտացիայի պայմանագրերով հացի գանձումը. — Պետք է ամենախուրջ ուշագրությունը դարձնել կոնտրակտացիայի պայմանագրերի իրականացման մթերող մարմինները, թե կենտրոնացված թե տեղեկորում պետք է

հաշվի առնեն կոնտրակտացիայի պայմանագրերի կատարումը և այդ մասին բարբերաբար հայտնեն միջերոդ կենտրոններին:

Յուրաքանչյուր հեկտար կոնտրակտացիայի յենթարկված ցանքսից պետք է գանձել 1-1 և կես ցենտներ գարնանացանից, իսկ աշնանացանը ըստ պայմանագրերի:

Այն բոլոր կոնտրակտանտները, վորոնք կըխուսափեն իրենց պայմանագրերի լրիվ կատարելուց, պետք է յենթարկվեն դատական պատասխանատվության: Այդպիսիների նկատմամբ պետք է կազմակերպել ցուցադրական դատեր:

18. Մթերված հացի բաշխումը.— Խնտիվ արգելվում է միջերված հացը առանց կենտրոնի նարխազների և թույլատվության տեղերում բաշխելը, լինի դա չրջգործկոմի և կամ այլ կազմակերպության հրահանգով: Կենտրոնացած միջերման չրջաններում միջերված հացի վերաբերմամբ կարգադրություններ անելու իրավունքը վերապահվում է բացառապես Սայուդիայի, իսկ սպառողական Ց չրջաններում — Մատֆողկոմատին: Սույն կարգի խախտման համար պատասխանատու յե, թե կարգադրողը և թե կատարող անձը:

19. Սերմվարիի գանձման պլանը.— Սրան կից ուղարկվում է 1930—31 թ. բաշխված սերմվարիի գանձման պլանը, ըստ չրջանների, վորը յենթակա յե միջերման հացամթերման համար վորոշված կարգով:

20. Կոլխոզների հացի և կերի բալանսը.— Առաջարկվում է սույնը ստանալուն պես հրահանգել չրջանիդ բոլոր կոլխոզներին 10 որվա ընթացքում կազմելու իրենց հացի և կերի բալանսը և ուղարկելու Կոլխոզկենտրոնին, վորը ամփոփելով այդ տեղեկությունները պետք է ներկայացնի մեզ:

21. Պլանների ստուգատեսը.— Հացամթերման պլանների կատարման ընթացքի ստուգատեսը հեշտացնելու նպատակով առաջարկվում է մատակարարման տեսուչներին չրջգործկոմների շենքում, աչքի ընկնող տեղում, պատից կախել չրջանի գյուղերի պլանների և դրանց կատարումը ըստ հնգորյակների:

Վերջացնելով հացամթերման կամպանիայի հետ կապված գլխավոր խնդիրների վերաբերմամբ ցուցմունքները, անհրաժեշտ ենք համարում կրկին անգամ շեշտելու, վոր միջերումների ժամանակին կատարելը և գերակատարելը կախված է գործը նախորդ կանոնավոր կազմակերպելուց, լայն բացատրական կամպանիա տանելուց, ամեն մի այդ ասպարիզում աշխատողի դերը և պարտականությունը որ առաջ վորոշելուց և գործի կատարման կանոնավոր վերահսկողությունից, կոնտրոլից: Նախատեսնելով գործի բոլոր մանրամասնությունները, նկատի ունենալով անցյալի փորձը, ցուցադրելով բոլշևիկյան յեռանդ և կամք, մեզ կհաջողվի հացամթերման Յրդ կամպանիան Հայաստանում ժա

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0226505

տարել և դերակատարել համաձայն կուսակցության և կառավարության տված հրահանգների:

Մատակարարման ժողկոմ՝ Վ. ՄԵԼԻՔՈՒՄՅԱՆ

Կոլխոզկենտրոնի նախագահ՝ Հ. ՍԻԼԱՆՅԱՆ

Հացանասնապահ միության վարչ. նախագահ՝

Ս. ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆ

Այգի-կենդանի վարչ. նախագահ՝

Հ. ՂՈՆԱՂՉՅԱՆ

